

Daoudov, Murat (2013), “Bağcılar Belediyesi’nde Uluslararası İlişkilerin Yönetimi”, in Bağcılar Perspektifi, Recep Bozlağan (ed.), 2013, ISBN: 978-605-86860-9-0, ss. 281-297.

Bağcılar Belediyesi’nde Uluslararası İlişkilerin Yönetimi

Murat Daoudov

1. Giriş¹

1.1. Yerel Yönetimlerde Uluslararası İlişkilerin Önemi

Yerel yönetimler, belirli coğrafi alanda yaşayan insan topluluğuna mahalli müşterek nitelikteki hizmetleri sunmak üzere kurulan, malî ve idarî özerliğe sahip kamu idareleridir. Ulus-devlet sisteminde ulus-altı ölçekte kurulan bu idarelerin hacmi, yapısı, yetkileri, kaynakları ve hizmet alanları ülkeden ülkeye farklılık göstermektedir. Üniter devletlerde, mahallî idarelerin ulusal idarî düzeyin altında bulunmaları sebebiyle iki düzeyli (ulusal-yerel) bir devlet yapısı oluşmaktadır. Federal sistemlerde ise, federal düzey (merkez), federe devletler (eyalet, devlet, özerk cumhuriyet vb.) ve mahallî idareler olmak üzere üç katlı bir kamu düzeni söz konusudur. Ayrıca üniter olmasına rağmen, bölge yönetimlerine verilen imtiyazlar nedeniyle federal sistem modeline yakınlaşan bölgesel üniter devletler de mevcuttur (İspanya) (Bozlağan, 2011). Dünyada yerel yönetim birimlerine verilen isimler ciddi çeşitlilik arz etmekle birlikte, literatürde ve yaygın kullanımda genel olarak “belediyeler” (*municipality, commune*), “şehirler” (*city, town*) veya “yerel meclisler” (*local council*) gibi terimler görülmektedir.

Literatürde ulus-altı yönetimlerin uluslararası ilişkileri araştırılırken, federal ülkeleri inceleyen çalışmalarda federe yönetimler ilgi odağında olurken (özellikle ABD’de eyaletler, Kanada’da iller), bölgesel üniter devletlerde daha çok bölge yönetimleri, üniter devletlerde ise yerel yönetimler ele alınmaktadır.

Geleneksel uluslararası ilişkiler sistemi, ulus-devletler ve bunların oluşturdukları uluslararası kurumlar arasında kurulan ve yürütülen ilişkiler üzerinde bina edilmiş olup, bu sistemde dışişleri bakanlıkları en temel ve belirleyici aktör konumundadır. Dışişleri bakanlıklarının yanı sıra, yine ülkelerin merkezî idare organları olan, dış ekonomik ilişkiler, kalkınma yardımı, kültür vb. konulardan sorumlu bakanlıklar ve ajanslar da uluslararası ilişkilerde aktif

¹ Yerel yönetimlerin uluslararası ilişkilerini tanımlayan bu bölüm büyük ölçüde Daoudov (2012)’dan alıntılanmış olup, istisnalar hariç metin içinde ayrıca kaynak gösterilmeyecektir. Geniş bilgi için bkz. Daoudov, Murat (2012). Yerel Yönetimlerin ve Birliklerinin Uluslararası Alanda Konumu ve Ulusal Dış Politika ile İlişkileri. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Gerekliğinde metin murat.daoudov@gmail.com üzerinden elde edilebilir.

birer aktördür. Uluslararası kurumlar ve bunlara bağlı çeşitli ajanslar ve kuruluşlar, ulus-devlet merkezli uluslararası sistemi tamamlayıcı diğer unsurlardır.

Ancak, özellikle 20.yüzyılın son çeyreğinde ulus-altı yönetimlerin (federe ve yerel yönetimler) yabancı ülkelerdeki muadilleri, uluslararası kurumlar veya başka yabancı aktörlerle doğrudan ilişki kurmaya başlamaları ile, uluslararası alan daha fazla çeşitlenmiş, klasik uluslararası ilişkiler sisteminin dengeleri zorlanmaya başlamıştır. Ulusal sınırları aşarak, ekonomik, siyasî, kültürel ve teknik menfaatleri doğrultusunda yurt dışındaki aktörlerle doğrudan ilişki geliştirmeye, ortak faaliyetleri yürütmeye ve müşterek çıkarları savunmaya başlayan ulus-altı yönetimler, hem uluslararası kurumların hem de uluslararası ilişkileri inceleyen bilim çevrelerinin daha fazla dikkatini çekmeye başlamıştır.

Günümüzde müşahede edilen, yerel yönetimlerin uluslararası alanda artan varlıklarının ve etkilerinin sebebi, literatürde genel olarak küreselleşmenin bir sonucu olarak açıklanmaktadır. Şöyle ki, küreselleşmenin etkisi ile ulus-devlet zayıflamakta, uluslararası/küresel düzeyde faaliyet gösteren kurum ve aktörler güçlenmekte, uluslararası/küresel aktörler ulus-altı yönetimleri daha fazla dikkate almakta ve çalışmalarının hedefine oturtmaktadır. Ulus-altı yönetimler de, karşılaştıkları çeşitli meselelerin çözümü için küreselleşme ortamında arayışlarını ulusal ölçeğin dışına yönlendirmekte, yabancı ulus-altı yönetimleri, uluslararası kurumları ve küresel aktörleri çözüm ortağı olarak görmektedir. Hatta uluslararası/küresel düzey ile ulus-altı düzeydeki aktörler arasında kurulan bu doğrudan ilişkilerin ve etkileşimin, ulus-devleti *by-pass* ettiği ifade edilmektedir.

Fakat başka bir açıklamaya göre ulus-altı yönetimlerin uluslararasılaşmaları olgusu, demokratikleşme ile küreselleşme gibi iki farklı ve paralel sürecin sonucu gelişmiştir (Daoudov, 2012). Bu iki faktörün müşterek etkisi *demokraselleşme* olarak adlandırılmıştır. Buna göre, demokratikleşmenin teşvik ettiği yerinden yönetim sayesinde yerel yönetimlerin yetkileri artmaktadır (yurtdışı çalışmaları konusunda da dâhil olmak üzere). Diğer yandan, küreselleşme ile yerel yönetimlerin yurtdışındaki aktörlerle etkileşimi yoğunlaşmakta ve karşılıklı bağımlılığı artmaktadır. Dolayısıyla yerelde uluslararası ilişkiler bir imkân ve ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. Yerelin uluslararasılaşması, demokratikleşmenin meşrulaştırdığı, küreselleşmenin ise kolaylaştırdığı bir olgudur. Sonuçta, yerel yönetimlerin uluslararası ilişkileri giderek profesyonelleşmektedir.

Bu profesyonelleşme süreci, bu çalışma alanının tanımlanması ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Yerel yönetimlerin yurtdışı çalışmalarını tanımlamak için çeşitli kavramlara başvurulmuştur: yerel dış politika (*local foreign policy*), beledî dış politika (*municipal foreign policy*), ulus-altı dış politika (*sub-national foreign policy*), şehirler diplomasisi, kent diplomasisi (*city diplomacy*), paradiplomasi, mikrodiplomasi, yerinden işbirliği (*decentralised cooperation*), beledî uluslararası işbirliği (*municipal international cooperation*), beledî uluslararası ilişkiler (*municipal international relations*), eşleştirme (*twinning*), kardeş şehir (*sister city, jumelage*), şehirden-şehre işbirliği (*city-to-city cooperation*), şehir bağlantılandırması (*city link*), ulus-altı dış faaliyetleri (*subnational foreign activities*). Türkiye’de ilgili mevzuatta “yurtdışı ilişkileri” terimi tercih edilmiş olup, şehir/kent diplomasisi kavramı da yaygınlık kazanmaya başlamıştır.

Yerel yönetimlerin uluslararası hedef ve stratejilerini ve bunların doğrultusunda yürüttükleri çalışmaların tanımlanması için “yerel dış politika” teriminin tercih edilmesi savunulmuş olup, “yerel diplomasi” terimi ise, bu politikanın uygulanmasında başvurulan yöntemler için uygun görülmüştür. Yani, yerel dış politika, bir yerel yönetimin uluslararası çalışmalara dair planlarının ve stratejilerinin toplamı iken, yerel diplomasi, bu yönetimin söz konusu planları gerçekleştirmek ve hedeflerine ulaşmak için başvurduğu yöntemlerdir. Zira diplomasi, dış politikanın sadece uygulama boyutunu ifade etmektedir (Daoudov, 2012; Salomon, 2011:48,51).

Yerel yönetimler, demokraselleşme ortamında kendilerine sunulan fırsatlardan ve uluslararası ilişkilerden verim almak istiyorlarsa, bunların uluslararası çalışmalara dair bir vizyonu ve bir planı olmalıdır. Bu plan, hedefleri ve amaçları düşünülmüş ve belirlenmiş olan bir dış politika olup, üç farklı düzeydeki faktörlerin etkisi ile şekillenmektedir. Birinci düzeyde, yerel faktörler ve ihtiyaçlar dikkate alınmaktadır, yani yerel yönetimin sorumlu olduğu bölge ve topluluğun siyasî, ekonomik, demografik, sosyal, kültürel yapısı ve ihtiyaçları. İkinci düzey ulusal olup, ulusal yönetimin demokratikleşme temayülü ve dış dünya ile ilişkileri önemseme derecesi, yani ulusal dış politikanın rotası önem arz etmektedir. Üçüncü düzey uluslararası olup, uluslararası arenadaki eğilimler ve gelişmeler yerel dış politikanın şekillenmesine etki etmektedir (Daoudov, 2008:36).

1.2. Uluslararası İlişkilerin Uygulama Boyutları

Yerel dış politikanın uygulama boyutları yedi başlık altında tanımlanabilir: güvenlik, kalkınma, ekonomi, kültür, ağ oluşturma (*networking*), temsil ve arabuluculuk (van der Pluijm ve Melissen (2007)’i tamamlayan Daoudov, 2012:28). Bu boyutlar kısaca şöyle açıklanabilir:

Güvenlik boyutu, nükleer silah ve terör gibi küresel tehditlere karşı duruş ve eylemleri, çeşitli çatışma ve savaş durumlarda yerel yönetimlerin barışın tesisine ve savaşın yaralarının sarılmasına yönelik çabaları kapsamaktadır.

Ekonomik boyut, yabancı yatırımları çekme, malî kaynakları ve fonları cezbetme veya mevcut kaliteli hizmetleri ihraç etme gibi faaliyetleri ifade etmektedir.

Kalkınma boyutunda, gelişmiş ülkelerdeki yerel yönetimlerin geliştirmekte olan ülkelerin yerel yönetimlerine yönelik altyapı geliştirme, hizmet kalitesini artırma ve çeşitli kalkınma destekleri ele alınmaktadır.

Kültürel boyutta çeşitli sosyo-kültürel paylaşımlar, farklı ülkelerin yerel yönetimleri arasında dostluk ve kardeşlik ilişkilerinin geliştirilmesi, sosyal ve kültürel faaliyetlerin ve projelerin yürütülmesi gibi hedefler güdülmektedir.

Ağ kurma boyutu, yerel yönetimler arasında uluslararası düzeyde örgütlenmeyi ve bu örgütler (birlikler, platformlar, ağlar, komisyonlar vb.) üzerinden ortak faaliyetleri geliştirmelerini anlatmaktadır.

Temsil boyutunda, uluslararası/uluslararası kurumlar nezdinde yerel yönetimlerin beklentilerinin temsili veya çıkarlarının savunulması (lobi) gibi faaliyetler kastedilmektedir.

Arabuluculuk boyutunun temel hedefi ise, ihtilafları ve çıkar çatışmalarını çözmek veya aktörler arasında işbirliğini tesis etmektir. Bu tür arabuluculuk ulus-İçi veya uluslararası düzlemde tatbik edilebilmektedir. Yani, bir ülkenin aktörleri arasında başka bir ülkenin yerel yönetimlerinin arabuluculuk yapması (ulus-İçi odaklı arabuluculuk), veya iki farklı ülkenin yerel yönetimleri arasında bir üçüncü ülkenin yerel yönetimlerinin arabuluculuk yapması (uluslararası odaklı arabuluculuk) gibi.

1.3. Dünyada Yerel Dış Politikanın Çerçevesi

Yerel yönetimlerin uluslararasılaşması sürecinin gelişmesi ve hızlanması ile paralel bir şekilde, yerel yönetimlerde yurtdışı ilişkiler boyutunu tanıyan, bu ilişkileri düzenleyen ve teşvik eden birçok belge ve kurum ortaya çıkmıştır.

İlkin, ulus-devletler düzeyinde yerel yönetimlerin yetkileri artırılmakta ve bu yetki alanlarının genişlemesi, yurtdışı ilişkileri de kapsamaktadır. Gelişmiş (ve birçok gelişmekte olan) ülkelerde, yerel yönetimlerin uluslararası mahiyetteki çalışmaları yürütmelerine kanunî zemin sağlanmıştır. Bu çalışmaların millî menfaatlere aykırı olmaması veya ulusal dış politika ile çelişmemesi şartı ilgili metinlerde zikredilmiş, yerel yönetimlerin bu faaliyetleri genelde merkezî idareden önceden izin almaksızın gerçekleştirmelerine imkân tanınmıştır. Bazı ülkelerde ise, dış politika alanında yerel ve ulusal yönetimlerin uyumlu ve koordineli hareket etmeleri için ek idarî düzenlemeler yapılmış, böylece her iki düzeyin faaliyetlerinin birbirlerini beslemeleri ve takviye etmeleri sağlanmıştır. Ayrıca dünyada yerel dış politikanın giderek profesyonelleştiği gözlemlenmektedir. Bunun göstergeleri arasında, yerel yönetimlerin temel siyaset belgelerinde (yerel seçim programları, stratejik planlar vb.) uluslararası boyutunun daha fazla vurgulanması, kurum İçi düzenlemelerle yurtdışı ilişkilerini yönetecek ihtisas birimlerinin kurulması, uluslararası tecrübeye sahip uzmanların istihdam edilmesi sayılabilir.

Diğer yandan uluslararası ve küresel düzeyde faaliyet gösteren kurumlar da, kendi politikalarında ve çalışmalarında yerel yönetimleri artan ölçüde hedef kitle görmeye ve muhatap almaya başlamışlardır². Öte yandan yerel yönetimler de bu birimlerin çalışmalarına artık doğrudan katılmaktadır. Ayrıca uluslararası kurumlar tarafından geliştirilen çeşitli sözleşme, tüzük, çerçeve belgesi gibi bağlayıcı veya tavsiye niteliğindeki belgeler, yerel yönetimlerin uluslararası düzeydeki rolünün altını çizmektedir³. Son olarak, yerel yönetimler de gerek kendi meclislerinde konu ile ilgili kararları ve yönetmelikleri kabul ederek

² Mesela, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, OECD gibi kurumların bünyesinde yerel (bölgesel) yönetimleri hedef alan alt birimler, komisyonlar kurulmaktadır: BM Yerel Yönetimler İstişari Komitesi (UNACLA), Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi (AYBYK/ the Congress), AB Bölgeler Komitesi (CoR), OECD Kamu Yönetimi ve Yerel Yönetişim Genel Müdürlüğü (OECD GOV) vb.

³ Misalen, bağlayıcı nitelikte olan uluslararası belge olarak Avrupa Konseyi'nin geliştirdiği 1980 tarihli Avrupa Yerel Topluluklar veya Yönetimler Arasında Sınırları İşbirliği Çerçeve Sözleşmesi ve 1985 tarihli Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı zikredilebilir. Tavsiye niteliğindeki belgeler arasında Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin kabul ettiği "Şehirler Diplomasisi" başlıklı 234 sayılı Tavsiye ve 251 sayılı Karar; Avrupa Birliği Bölgeler Komitesi'nin "Şehirler Diplomasisi" başlıklı 2009/C 120/01 sayılı Görüşü; BM HABITAT tarafından hazırlanan Yerinden Yönetim ve Herkes için Temel Hizmetlere Erişim İlkeleri Uluslararası Rehberi var.

uluslararası çalışmalarına yerel bir çerçeve sağlamakta, gerekse kurdukları uluslararası birlikler bünyesinde çeşitli belgeleri ve bildireleri geliştirmektedir⁴.

1.4. Türkiye’de Yerel Dış Politikanın Çerçevesi

Türkiye’de yerel yönetimlerin uluslararası boyutunun mevzuat hükümlerince tanınması ve idarî yapılanma ile desteklenmesi bakımından, gelişmiş ülkelerdeki durumla kıyasla “sınırlayıcı rejim” modeli benimsenmiştir. Bu modele göre yerel yönetimler (mevzuatın kullandığı tabir ile) “yurtdışı ilişkileri” konusunda kısmen yetkilendirilmiş, ancak bu ilişkiler ciddi bir sınırlamaya ve denetime tâbi tutulmuştur. Ayrıca yerel yönetimlerin uluslararası çalışmaları ile ulusal yönetimin dış politikası arasında uyumun ve koordinasyonun sağlanması için yeterli bir idarî yapılanma oluşturulmamıştır. Yerelden ulusala doğru tek taraflı ve sınırlı bir bilgi akışı sağlanması için çalışılmış, ulusal yönetimin dış hedeflerinin ve stratejilerinin yerel yönetimlerin uluslararası çalışmalarına yansıtılması için düzenli ve iki yönlü bir iletişim ve etkileşim sistemi öngörülmemiştir.

Yürürlükteki mevzuatın çizdiği çerçeveye bakılacak olursa, 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 74.maddesinde ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 62.maddesinde yerel yönetimlerin uluslararası düzeyde toplam dört tür ilişki kurabilecekleri zikredilmiştir: a) uluslararası teşekkül ve organizasyonlara üyelik veya kurucu üyelik; b) bu teşekkül, organizasyon ve yabancı mahallî idarelerle ortak faaliyet; c) bu teşekkül, organizasyon ve yabancı mahallî idarelerle ortak hizmet projeleri; d) kardeş kent ilişkisi (sadece belediyeler için). Bunun yanı sıra Türkiye, Avrupa Konseyi tarafından 1980 yılında hazırlanan Avrupa Yerel Topluluklar veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesi⁵ belgesini de, Türkiye’nin diplomatik ilişkisi bulunan ülkeler ve sadece yerel yönetim ve birliklerinin işbirliği için geçerli olmak üzere imzalamıştır (4517 sayılı Kanun ile).

Ancak, yerel yönetimlerin yurtdışı ilişkileri ciddi bir sınırlamaya ve denetime tâbi tutulmaktadır. Buna göre, yerel yönetimler tarafından yurtdışı ilişkilerinin kurulması için 5393/md. 74 ve 5302/md.62 hükümleri gereği “faaliyetlerin, dış politikaya ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütülmesi ve önceden İçişleri Bakanlığı’nın izninin alınması zorunludur”. Yani, kalıcı işbirliği tesis edecek tüm yurtdışı ilişkileri için önceden merkezî idarenin olurunun alınması gerekmektedir. Diğer yandan, 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerinin Yürütülmesi ve Koordinasyon Hakkında Kanunu’na göre (md.1/6), mahallî idareler, yabancı elçilik ve konsolosluk, milletlerarası kurullar ve bunlara bağlı birimler ve sair mercilerle temaslarından Dışişleri Bakanlığı’na bilgi vermelidir. 1173/md.1/1 ve Dışişleri Bakanlığı’nın teşkilat kanunu olan 6004/md.2/ç gereğince Dışişleri, “kamu kurum ve kuruluşlarınca dış politika ile bağlantılı olarak yurtdışında yürütülen faaliyetlerin Hükümetçe saptanan dış politikaya uygunluğunu gözetmek” zorundadır. Sayılan kanun maddelerinin yanı sıra, İçişleri Bakanlığı’nın çeşitli genelge ve yazılarında yerel yönetimlerin tâbi oldukları bu

⁴Misalen, Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği (IULA) tarafından 1985 yılında kabul edilen ve 1994 yılında ise Birleşmiş Şehirler Örgütü (UTO) tarafından da onaylanan “Yerel Yönetimler Evrensel Bildirgesi”; Güney-Doğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS) tarafından 2009 yılında İstanbul’da kabul edilen “AB Uyum Sürecine Güney-Doğu Avrupalı Yerel Yönetimlerin Aktif İştiraki Bildirgesi”.

⁵ Söz konusu belge, sınır bölgelerinde bulunan yerel yönetimlerin komşu ülkenin yerel yönetimleriyle işbirliğinin desteklenmesini ve teşvik edilmesini öngörmektedir

prosedürler hatırlatılmaktadır (bkz. İçişleri Bakanlığı genelgeleri 2005/36, 2005/62, 2010/73). Ayrıca Türkiye, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın yerel yönetimlerin yurt dışı ilişkilerini teminat altına alan hükümlere (md.10/2 ve 3) çekince koymuştur.

Diğer yandan, yerel yönetimler ve birlikleri yurt dışında temsilcilik/irtibat ofisi açamamaktadır. Bu durum, 13.12.1983 tarih ve 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilatı Hakkında KHK'nın 3.maddesinin "Yurtdışı teşkilatı kurma yetkisi, kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat kanunlarında belirtilir; teşkilat kanunlarında böyle bir yetki bulunmayan kamu kurum ve kuruluşları yurtdışı teşkilatı kuramaz" hükmü ışığında, yerel yönetim ve birlik teşkilat kanunlarında böyle bir birimin öngörülmemiş olmasından kaynaklanmaktadır. Malî yönden bakıldığında da, bir yandan 5393/md.60/m gereği belediyeler ve 5302/md.43/1 gereği il özel idareleri, yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve projeler için harcamayı ancak İçişleri Bakanlığı'nın izni elde edildikten sonra yapabilmektedir. Öte yandan, 6260 sayılı 2012 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nun md.25 gereği, mahallî idarelerin uluslararası kuruluşlara üyelik aidatı ödeneği için önceden Maliye Bakanlığı'nın izninin alınması şarttır⁶. Tüm bu izinlerde yurtdışı ilişkinin türü, yabancı muhatap hakkında bilgi, ilişkinin sağlayacağı fayda, yapılacak harcama gibi bilgilerin detaylı bir şekilde merkezî idareye sunulması gerekmektedir.

Türkiye'deki mevcut mevzuat ve idarî yapının gerçek anlamda bir yerel dış politikanın gelişmesi için elverişli olduğu söylenemez. Ancak, buna rağmen, yurtdışındaki başarılı tecrübelerden faydalanarak ve dünyada yaşanan değişimlerin izinde ilerleyerek, Türk yerel yönetimlerinin başarılı bir yerel dış politika geliştirmeleri ve tatbik etmeleri mümkündür. Ayrıca, mevcut sistemin gelişmesi için yerel yönetimlere büyük sorumluluk düşmektedir. Zira günümüzde yerel yönetimlerin uluslararası alanda yetkilendirilmesi ve dış politikada yerel-ulusal uyumunun sağlanması açısından emsal ülke sayılabilecek olan Fransa'daki durum, yerelde gelişen hareket ve bu hareketin yukarıya doğru oluşturduğu baskı sonucu gelişmiştir (Daoudov, 2010).

1.5. Amaç ve Kapsam

Yukarıda sunulan bilgiler ışığında Bağcılar Belediyesi'nin yürüttüğü yurt dışı ilişkileri incelenecek ve aşağıdaki kıstaslar ışığında bunların bir değerlendirmesi yapılacaktır:

1. Belediyenin uluslararası ilişkilerini etkileyen faktörler nelerdir?
2. Belediyenin temel belgelerinde uluslararası ilişkilerin yeri nedir?
3. Belediyenin kurumsal yapısında gerekli düzenlemeler yapılmış mıdır?
4. Belediyenin bu alandaki çalışmalarında dış paydaşların etkisi nedir?
5. Belediyenin uluslararası çalışmaları hangi alanlarda yoğunlaşmaktadır?
6. Belediyenin yürüttüğü çalışmaların, yerel dış politika tanımı ışığında nasıl değerlendirilebilir?

⁶ Bu düzenleme her yılki bütçe kanunlarında tekrar edilmektedir

7. Belediyenin etkin bir yerel dış politikayı geliştirmesi için ne tür tavsiyeler yapılabilir?

Gerekli verileri elde etmek için Bağcılar Belediyesi'nin yurtdışı ilişkilerini tanıtan şu bilgilerle ve belgelere başvurulmuştur: stratejik plan, faaliyet raporları, aylık belediye bülteni, kent konseyi istişare kurullarının raporları, belediyenin ve Bağcılar AB Projeleri Merkezi (EUROBA) web sitesi, Marmara Belediyeler Birliği ve Türk Dünyası Belediyeler Birliği web siteleri, belediyeye ait çeşitli yayınlar. Ayrıca, yazarın Marmara Belediyeler Birliği bünyesinde çalıştığı dönemde Bağcılar Belediyesi ile bu alandaki teşrik-i mesai, bilgileri derleme ve değerlendirme konusunda yol gösterici olmuştur.

1.6. Bağcılar Belediyesi Hakkında Bilgiler

İstanbul ilinin Avrupa yakasında, Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yer alan Bağcılar, 22 km² alana kurulu olup, nüfusu (2011 sayımına göre) 746.650 kişidir. Bağcılar, 1992 yılına kadar Bakırköy Belediyesi'ne bağlı bir yerleşim birimi iken Kirazlı, Güneşli ve Mahmutbey semtlerinin birleştirilmesi sonucu 3806 sayılı yasa ile müstakil belediye ve ilçe haline getirilmiştir. Bağcılar, İSTOÇ, MASSİT, OTO CENTER, gibi iş alanlarının bulunduğu bir ilçe olarak, ülke ekonomisinde de önemli bir yere sahiptir. Tekstil ve ayakkabı sektörünün yanında, basın ve medya sektörünün büyük bir kısmı da ilçede faaliyet göstermektedir. Bağcılar Belediyesi bir ilçe belediyesi olup, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ni oluşturan 39 ilçeden nüfus bakımından en büyük olanıdır. 2007 yılından bu yana Bağcılar Belediye Başkanlığı görevini Lokman Çağrııcı yürütmektedir (www.bagcilar.bel.tr , 01.10.2012).

2. Bağcılar Belediyesi'nde Uluslararası İlişkilerin Yönetimi

2.1. Uluslararası İlişkileri Etkileyen Faktörler

Bağcılar Belediyesi'nin uluslararası ilişkilere ilgisi sağlayan faktörler birkaç başlıkta özetlenebilir. İlk, İstanbul'un özel konumundan kaynaklanan faktörler vardır ki, uluslararası ve küresel bir ölçekte ilişkiler ağına ve etkinliğe sahip bir şehrin parçası olmak doğal olarak Bağcılar ilçesine ve belediye teşkilatına da yansımaktadır.

Bilindiği üzere İstanbul, Avrupa ve Asya kıtalarının buluştuğu, medeniyetlerin ve kültürlerin kaynaştığı kadim bir şehirdir. Günümüzde 14 milyonu aşan nüfusu ile dünyadaki en büyük şehirleri arasında yer almaktadır. Ülke ekonomisinde en önemli mevkide bulunan İstanbul, ayrıca bölge ve dünya ölçeğinde cereyan eden ekonomik, sosyal, kültürel ve giderek de siyasî ilişkilerin ve muamelelerin önemli bir kavşağı konumundadır. Doğal olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi de, yerel yönetimlerin uluslararası ilişkileri bakımından önemli bir potansiyele sahip bir kurum olup, geniş belediyeler arası ilişki ve işbirliği ağına sahiptir. Bu konumun önemli bir yansıması, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'nın 2010-2013 dönemi için Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (UCLG) Başkanlığı görevini üstlenmiş olmasıdır. Bağcılar Belediyesi, böylesi önemli bir şehirde bulunmanın avantajlarını yaşayarak uluslararası ilişkileri geliştirme ve yürütme konusunda ayrıcalıklı bir konumdadır.

İkinci amil, ilçenin demografik yapısından kaynaklanan sebeplerdir ki, ilçe nüfusunun çok kültürlü yapısı ve yurtdışındaki akrabalık bağları, belediyenin belirli coğrafyalarla özel ilişki

kurmasının zeminini oluşturmaktadır. Bağcılar Belediye Başkanı ilçenin özelliğini şöyle ifade etmektedir: “Bağcılar 1924’te Selanik’ten gelen hemşehrilerimiz tarafından kuruldu. Daha sonra Bulgaristan’dan, Kazakistan’dan Türkiye’deki bütün illerimizden göçler aldı. Yani göçlerle kurulmuş bir ilçeyiz, Türkiye’nin, İstanbul’un bir mozaikiyiz”. Bağcılar’ın Mübadele ile gelen nüfusla oluştuğu gerçeği, burada önemli Balkan kökenli nüfusun oluşmasını ve bu faktörün belediyenin faaliyetlerine etki etmesini sağlamıştır. Misalen, Bağcılar Belediyesi’nin Kırklareli Üniversitesi ve Bağcılar Rumeli Balkan Trakya Platformu ile ortaklaşa “Balkan Savaşları’nın 100. Yılı” konulu Uluslararası Balkan Sempozyumu’nu düzenlemesinde bu faktör önemli olmuştur (Bülten, 2012/03:26; 2012/04:29; 2012/05:4). Bu sebeplerden ötürü, özellikle Balkanlar ve Orta Asya coğrafyasının belediyenin uluslararası ilişkiler açısından özel bir cazibe alanı oluşturduğu söylenebilir.

Üçüncü amil olarak dış kurumsal çevrenin etkisi zikredilebilir. İlk Bağcılar ölçeğinde, Bağcılar Kaymakamlığı’nın özellikle Avrupa Birliği konularına ve AB fonlu projelere duyarlı olması bir artı faktör olarak not edilmelidir. Bağcılar Kaymakamlığı’nın kurduğu ve Bağcılar Belediyesi’nin aktif katıldığı EUROBA merkezi, ilçede AB odaklı yoğun çalışmaların yürütülmesini teşvik etmiştir. İlçe dışındaki paydaşların etkisi bakımından ise özellikle belediye birliklerinin rolü dikkate alınmalıdır. Bu bağlamda, gerçekleştirilen çalışmalarda özellikle Marmara Belediyeler Birliği (MBB) ve Türk Dünyası Belediyeler Birliği (TDBB) öne çıkmaktadır. Bağcılar Belediye Başkanının 2009-2011 döneminde MBB Birlik Meclisi AB ve Uluslararası İlişkiler Komisyonu Başkanı, 2011’den bu yana ise MBB’de Birlik Başkan Vekili olması ile, yerel dış politika alanında aktif olan MBB’nin Bağcılar Belediyesi açısından yurtdışı ilişkilerinde bir önemli “kapı” teşkil ettiği söylenebilir. Diğer yandan Bağcılar Belediye Başkanı’nın uluslararası bir birlik olan TDBB’nin Başkan Yardımcısı görevini üstlenmesi de, belediyenin yurt dışı ilişkilerine ayrı bir ivme kazandıran faktör olmuştur. Bu iki birlikteki görevin, belediyenin dış çalışmalarının coğrafi yayılımını da etkilediği söylenebilir. Zira Bağcılar Belediyesi’nin dış çalışmalarının yoğunlaştığı Avrupa-Balkanlar-Orta Asya eksenini, bu iki birliğin temel etki alanları ile örtüşmektedir⁷.

2.2. Belediyenin Temel Belgelerinde Uluslararası İlişkilerin Yeri

Bağcılar Belediyesi’nin kurum politikasında uluslararası boyutun yerini tespit etmek için temel siyaset belgelerine ve genel söyleme bakılacak, ayrıca bununla ilgili kurum içi ve kurum dışı düzlemdeki idarî düzenlemeler incelenecektir.

2.2.1. Stratejik Planda Uluslararası Boyut

Bağcılar Belediyesi’nin 2006 yılında hazırlanan ve 2007-2009 yıllarını kapsayan Stratejik Plan elde edilememiş, ancak ilgili faaliyet raporlarından bazı veriler çıkarılabilmektedir. 2007 yılı Faaliyet Raporuna göre, 1. İnsan ve Sosyal Hayat bölümünde Stratejik Amaç 1 “Engellilerin Topluma Kazandırılmasını Sağlamak” altında Stratejik Hedef 5 “Engellilerin

⁷ MBB özellikle Avrupa, Balkanlar ve Ortadoğu ekseninde aktif iken, TDBB Orta Asya ve Balkanlar bölgesini incelemektedir.

topluma kazandırılmasını sağlamak üzere üretilen projeler kapsamında Avrupa Birliği fonlarından faydalanmak” hedefi belirlenmiştir.

Stratejik Amaç 2.4 “Yurtiçi ve Yurtdışındaki Benzer ve Diğer Kamu Kurumlarıyla İyi İlişkiler Geliştirmek, Mevcut İlişkileri Güçlendirmek” amacı doğrultusunda Stratejik Hedef 1 “Belediyeler ve diğer kuruluşlar ile deneyimlerin paylaşılması amacıyla yurt içi ve yurt dışında, kardeş belediye kavramının geliştirilmesi” hedefi belirlenmiştir. 2008 ve 2009 Faaliyet Raporlarında ayrıca “İlkelerimiz” arasında “Global trendleri anlamak” ifadesi bulunmaktadır.

Bağcılar Belediyesi’nin 2010-2014 Stratejik Plan belgesinde ise yurtdışı ilişkilerine ve uluslararası boyutu bulunan çalışmalara dair aşağıdaki ifade ve hedeflere yer verilmiştir.

SWOT Analizi kısmında “Avrupa Birliği üyelik sürecinde yerel yönetimlere yönelik fonlardan yararlanma imkânı” Fırsatlar bölümünde zikredilmiştir. Stratejik Amaç 11 “İlçedeki kültür ve sanat etkinliklerini artırmak ve yaygınlaştırmak” altında Hedef 11.3 “2014 yılı sonuna kadar 3 uluslararası sempozyum düzenlemek” ve Hedef 11.7 “Her yıl kültür ve sanatla ilgili bir Avrupa Birliği Projesi hazırlamak ve uygulamak” gibi hedeflere yer verilmiştir. Diğer yandan, Stratejik Amaç 7 “Özürülülerin ve sosyal desteğe muhtaç diğer kesimlerin hayatını kolaylaştırmak” altında Hedef 7.7 “AB fonlarından yararlanmak amacıyla özürülülere yönelik olarak 2014 yılı sonuna kadar 5 proje hazırlamak” öngörülmüştür.

2.2.2. Kurumsal Söylem ve İletişimde Uluslararası Boyut

Bağcılar Belediyesi’nin çeşitli yayınlarında uluslararası ilişkiler boyutuna zaman zaman yer verilmiştir. Belediyenin hizmet bülteni olan “Bağclar”ın birçok sayısında bu alanda yapılan faaliyetler haberleştirilmiştir. Belediye web sitesinde mevcut bulunan ve Mart 2010 ile Haziran 2012 arası yayımlanan 28 aylık bülten arasında sadece ikisinde (2010/04 ve 2011/10) uluslararası çalışmalara değinilmemiştir. Bülten kapsamında aşağıdaki konulara şu sayıdaki bültenlerde yer verilmiştir:

- AB fonlu projeler - 10 sayıda haberleştirilmiş
- Yurtdışına yapılan ziyaret - 8 sayıda
- Yurtdışından gelen ziyaretçiler - 12 sayıda
- Kardeş şehir uygulamaları - 8 sayıda
- Uluslararası etkinlik ve organizasyon - 11 sayıda
- İnsani yardım faaliyeti - 2 sayıda

Bu uluslararası mahiyetteki faaliyetlerle ilgili olarak ayrıca beş defa Türk Dünyası Belediyeler Birliği ve dört defa Marmara Belediyeler Birliği zikredilmiştir.

Belediyenin yayınları içerisinde yine uluslararası çalışmalara yer veren şu çalışmalar tespit edilmiştir:

1. Uluslararası Aliya İzzetbegoviç Sempozyumu Bildirileri kitabı (2008), Türkçe ve Boşnakça

2. Bağcılar Belediyesi'nin Türk Dünyası ve Uluslararası Çalışmaları kitapçığı (t.y.)
3. Bağcılar Belediyesi Uluslararası Etkinlikler kitabı (Şubat 2011, No: 126), Türkçe ve İngilizce
4. Bağcılar Belediyesi Uluslararası Etkinlikler kitabı (Temmuz 2011, No: 126)
5. 7 Renk 8. Renk ile Buluşuyor, Marmara Belediyeler Birliği Örnek Proje Yarışması kitapçığı
6. Her Ev Bir Anaokulu, AB Projesi kitapçığı, Marmara Belediyeler Birliği Örnek Proje Yarışması kitapçığı
7. Gülerken Öğren, Öğrenmek için Asla Geç Değil AB Projesi kitapçığı (2012), Türkçe ve İngilizce
8. Tanıtım kitapçığı, Öğrenmek için Asla Geç Değil AB Projesi kitapçığı (2012), Türkçe ve İngilizce
9. Bağcılar Belediyesi Avrupa Birliği Projeleri kitapçığı (2010)
10. Bağcılar Belediyesi Avrupa Birliği Projeleri kitapçığı (2011)
11. 20. Yılında Bağcılar, 1992-2012 Sosyal Faaliyetler (t.y. PDF)

Bağcılar Belediyesi Kent Konseyi tarafından düzenlenen İstişare Kurulu Toplantıları'nın web site de yayımlanan raporlarında da Avrupa Birliği ve uluslararası konular zikredilmektedir. Sekiz rapordan beşinde bir şekilde AB ve yurtdışı faaliyetlerine atıfta bulunulmuştur. Ayrıca Bağcılar Belediyesi'nin web sitesinde İngilizce sayfa mevcut olup, bazı temel bilgiler ilgililere İngilizce sunulmuştur.

2.3. Belediyenin Kurumsal Yapısında İlgili Düzenlemeler

Uluslararası faaliyetlerde bulunan bir belediyenin yurtdışı ilişkilerinin profesyonelleşme derecesi önemlidir. Aktif bir şekilde uluslararası konulara müdahil olan bir kurumun, bu çalışmalara iç düzenlemeler, idarî yapılanma ve profesyonel kadroların istihdamı ile sistemli bir şekilde yaklaşması beklenir. Uluslararası alanla ilgili hedef ve beklentilerin iyi belirlenmesi, programlı bir şekilde uygulanması, bunun için gerekli iç ve dış kurumsal yapının oluşturulması ve etkin bir izleme mekanizmasının bulunması, bu faaliyetleri gerçek manada “yerel dış politika” konseptine yaklaştıracaktır.

Bağcılar Belediye Meclisi bünyesinde beş üyeli bir Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Komisyonu mevcuttur. Buna karşın belediyenin örgüt yapısında ise belirgin Avrupa Birliği, Dış İlişkiler veya Uluslararası İşbirliği adı altında bir müdürlük bulunmamaktadır. Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nün Görev, Yetki ve Çalışma Yönetmeliği'ne göre bu alandaki görev bu müdürlüğe tevdi edilmiştir. Yönetmeliğe göre müdürlük bünyesinde 1 personellik “Uluslararası İlişkiler Birimi” öngörülmüş olup, görevleri şu şekilde belirlenmiştir:

A) Uluslararası ilişkiler görevi kapsamında, yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği çerçevesinde; kardeş kent ilişkileri kurar; ekonomik ve

sosyal ilişkileri geliştirmeye yönelik, eğitim, kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirir. Bu faaliyetleri planlamak ve yürütmek amacıyla, gerektiğinde yurt dışı seyahatler gerçekleştirir.

B) AB'ne uyum sürecinde gerekli girişimlerde bulunur ve yeni proje imkânları araştırır. AB hibe fonları ve kredilerle ilgili, kuruluşlarla yasalar ve ilgili mevzuat çerçevesinde her türlü iletişimi kurar, gerektiğinde, yurt içi ve yurt dışında konuyla ilgili faaliyetlere katılır (seminer, konferans, proje toplantıları vs. gibi).

C) İlgili mevzuat kapsamında, yurt dışında faaliyet gösteren kurum, kuruluş ve STK'ları ile ortak çalışmalar yapar ve projeler geliştirir. Süre giden projelere ortak olur ya da destek verir. Toplantı, seminer ve konferanslar düzenler, yayınlar çıkarır, gerektiğinde yurt dışı seyahatler gerçekleştirir.

Ç) Mer'i mevzuatın öngördüğü diğer görevler ile amiri tarafından verilen görevlerin icra edilmesi.

Ancak, söz konusu düzenlemeye rağmen, fiiliyatta AB projeleri ve uluslararası faaliyetleri Kültür ve Sosyal Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olup, belediyenin faaliyet raporlarında söz konusu çalışmalar bu birime ait bölümde tanıtılmaktadır. Dolayısıyla idarî düzenleme ile fiiliyattaki uygulamanın farklılaştığı görülmektedir. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nde çalışmalar belediyenin mevcut personeli (memur, sözleşmeli) ile yürütülmekte olup, bazı ihtisaslı uzmanlıklar belediye dışından danışmanlık şeklinde alınmaktadır.

2.4. Uluslararası Çalışmalarda Dış Paydaşların Etkisi

Dış paydaşlar ilçe içi ve ilçe dışı olmak üzere ele alınacaktır. Bağcılar ilçesi içerisinde Bağcılar Kaymakamlığı özellikle Avrupa Birliği projeleri konusunda aktif bir konumdadır. Kaymakamın kişisel gayretleri ve geçmişteki benzer tecrübeleri sayesinde Kaymakamlık bünyesinde EUROBA, yani Bağcılar AB Projeleri Merkezi kurulmuştur (Bülten, 2012/03:27). EUROBA, ilçede bulunan hastaneler, vakıflar, eğitim kurumları, STK'lar vb. aktörleri bir araya getirerek Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kurumların fonlarını kullanarak projeleri geliştirmeyi ve Avrupa standartlarını yakalamayı hedeflemektedir. EUROBA, gerek İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı olan AB Eğitim Programları ve Projeler Yürütme Bölümü ile gerekse İstanbul Valiliği Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Merkezi çalışanları ile diyalog ve uyum içinde çalışmaktadır. Bu çalışmalar ayrıca belediye ile bir ortaklık şeklinde yürütülmektedir, zira EUROBA'nın başkan yardımcılığını Bağcılar Belediye Başkanı üstlenmiştir (www.euroba.gov.tr , 01.10.2012). İlçede AB projelerine önem veren böylesi bir kurumun bulunması, Bağcılar Belediyesi'nin AB fonlu projelere olan ilgisine ilaveten bir teşvik olduğu söylenebilir.

İlçe dışı paydaşlara gelince, belediyenin faaliyetlerine uluslararası boyut katan en önemli iki kurum, Türk Dünyası Belediyeler Birliği ve Marmara Belediyeler Birliği'dir. Türk Dünyası Belediyeler Birliği (TDBB), 2003 yılında kurulan, 3335 sayılı Uluslararası Nitelikteki Teşekküllerin Kurulması Hakkında Kanuna göre faaliyet gösteren ve merkezi İstanbul Zeytinburnu ilçesinde bulunan uluslararası bir birliktir (www.tdbb.org.tr , 30.09.2012). Bağcılar Belediye Başkanı'nın TDBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkan Yardımcısı olması,

doğal olarak bu birliğin çalışmalarının Bağcılar Belediyesi'ne de tesir etmektedir. Zaten TDBB'nin temel faaliyet alanı olan Orta Asya ve Balkanlar, Bağcılar Belediyesi'nin dış faaliyetlerinin coğrafi yayılımı ile örtüşmektedir. Bağcılar'ın incelenen hizmet bültenlerinin beşinde TDBB'ye atıfta bulunulduğu tespit edilmiştir.

Marmara Belediyeler Birliği ise, 1975 yılında kurulmuş bölgesel bir yerel yönetim birliği olup merkezi İstanbul Fatih ilçesindedir. Bağcılar Belediye Başkanı, uluslararası ilişkiler alanında faal olan ve Avrupa-Balkanlar-Ortadoğu ekseninde aktif olan Marmara Belediyeler Birliği'nin yönetim kademesinde yer almıştır (Birlik Meclisi AB ve Uluslararası İlişkiler Komisyonu Başkanı, Birlik Başkan Vekili ve Encümen Üyesi). Bu görevler, Bağcılar Belediyesi'nin uluslararası ilişkilerine katkı sağlamıştır. Bağcılar'ın hizmet bültenlerinin dördünde MBB'ye atıfta bulunulduğu tespit edilmiştir.

Bağcılar Belediyesi'nin diğer dış kurumsal bağlantılar içerisinde Dünya Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (UCLG) ve Dünya Yerel Yönetimler ve Demokrasi Akademisi Vakfı (WALD) zikredilebilir. Ancak Bağcılar Belediye Başkanı'nın bir yandan UCLG Dünya Konseyi'nde (www.uclg.org , 01.10.2012) ve WALD Yönetim Kurulu'nda (www.bagcilar.bel.tr , 01.10.2012) yer almasına karşın, bu kurumların Bağcılar Belediyesi'nin uluslararası çalışmalarına etkisi mevcut kaynaklarda tespit edilememiştir.

2.5. Uluslararası Çalışmaların Yoğunlaştığı Alanlar

Bağcılar Belediyesi'nin uluslararası faaliyetlerinin yoğunlaştığı temel alanlar, yukarıda hizmet bülteni incelendiğinde bir ölçüde ortaya çıkmıştır. Buna göre Avrupa Birliği fonları ve bunlarla yürütülen projeler; yurtdışına çalışma ziyaretleri ve gelen heyetler; kardeş şehir ilişkileri ve uluslararası etkinlikler (konferans, sempozyum vb.) gibi alanlar öne çıkmaktadır.

2.5.1. Avrupa Birliği Çalışmaları

Bağcılar Belediyesi, Avrupa Birliği'nin sağladığı proje fonlarını değerlendirme hususunda aktif bir performans sergilemekte ve iddialı bir söylem benimsemektedir. "AB Projelerinde öncü olan", "sadece İstanbul'da değil bütün Türkiye'de AB projelerini en iyi uygulayan belediyelerin başında gelen" (Bülten, 2011/01:4; 2011/11:3; 2012/01:3) Bağcılar Belediyesi'nin gerçekleştirdiği veya ortak olarak katıldığı projeler şunlardır (www.bagcilar.bel.tr , 01.10.2012):

1. Boru Kaynakçılığı Meslek Kursları (meslekî eğitim). Bağcılar Belediyesi proje ortağı. Dönem: 2008-2009, 12 ay. Proje bütçesi: 204.776,60 Avro. Bağcılar Belediyesi'nin katkısı: 20.477,66 Avro. Hibe miktarı: 184.298,94 Avro.
2. Engelliler Akademisi Projesi (meslekî eğitim, sosyal faaliyetler). Bağcılar Belediyesi proje lideri. Dönem: 2011-2013, 18 ay. Proje bütçesi: 1.253.926,47 TL. Bağcılar Belediyesi'nin katkısı: 313.607,01 TL. Hibe miktarı: 940.319,46 TL.
3. Engelsiz Eğitim Projesi (meslekî eğitim, sosyal faaliyetler). Bağcılar Belediyesi proje ortağı. Dönem: 2012-2013, 12 ay. Proje bütçesi: 858.794,40 TL. Bağcılar Belediyesi'nin katkısı: 85.879,40 TL. Hibe miktarı: 772.914,96 TL.

4. Göç ile Gelen Ailelerin Şehir Hayatına Adaptasyonları için Belediyeler Arası Diyalog Projesi (seminer çalışmaları, eğitim). Bağcılar Belediyesi proje ortağı. Dönem: 2008-2009, 12 ay. Bütçe hakkında bilgi yoktur.
5. Her Ev Bir Anaokulu Okul Öncesi Eğitim Bilinçlendirme ve Bilgilendirme Projesi (eğitim projesi). Bağcılar Belediyesi proje lideri. Dönem: 2010-2011, 12 ay. Proje bütçesi: 88.637,29 Avro. Bağcılar Belediyesi'nin katkısı: 8.863,70 Avro. Hibe miktarı: 79.773,57 Avro.
6. Mesleğimi Seçiyorum Projesi (saha araştırması). Bağcılar Belediyesi proje ortağı. Dönem: 2012-2012, 3 ay. Proje bütçesi: 78.875,00 TL. Bağcılar Belediyesi'nin katkısı: 3.943,75,00 TL. Hibe miktarı: 74.931,25 TL.
7. Öğrenmek için Asla Geç Değil Projesi (kültürel etkinlikler). Bağcılar Belediyesi proje lideri. Dönem: 2012-2013, 12 ay. Proje bütçesi: 159.404 Avro. Bağcılar Belediyesi'nin katkısı: 40.404 Avro. Hibe miktarı: 119.000 Avro.
8. Soğutma ve Klima Servis Elemanı Meslek Kursları (meslekî eğitim). Bağcılar Belediyesi proje lideri. Dönem: 2008-2009, 12 ay. Proje bütçesi: 183.436,31 Avro. Bağcılar Belediyesi'nin katkısı: 18.343,63 Avro. Hibe miktarı: 165.092,68 Avro.

2.5.2. Uluslararası Etkinlikler ve Organizasyonlar

Bağcılar Belediyesi'nin uluslararası nitelikli faaliyetlerinin yoğunlaştığı bir diğer alan, uluslararası nitelikteki etkinliklerin ve organizasyonların tertibi veya bunlara aktif katılımıdır. Aşağıda Bağcılar Belediyesi'nin tertibi ile gerçekleşen etkinliklerin listesi verilmiştir (www.bagcilar.bel.tr , 01.10.2012):

1. Uluslararası İzcilik Şuraları (2007 ve 2008). Daha önce ulusal çapta yapılan izcilik etkinlikleri, Uluslararası İzcilik Şurası ile dokuz ülkeden katılımcıların iştiraki ile gerçekleştirilen uluslararası bir nitelik kazanmıştır.
2. Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç Sempozyumu (Uluslararası Aliya İzzetbegoviç Sempozyumu, 2008). Türkiye ve Balkanlar'dan katılım ile yapılan sempozyumun bildiriler kitabı Türkçe (2010) ve Boşnakça (2011) yayımlanmıştır.
3. Hoca Ahmet Yesevî Sempozyumu (20-21 Şubat 2010⁸). Türkiye ve Orta Asya'dan katılım ile gerçekleştirilen sempozyumun bildiriler kitabı Türkçe yayımlanmıştır.
4. Babıâli'den Bağcılar'a Küreselden Yerele 5N 2K Uluslararası Medya Sempozyumu (10-12 Aralık 2010). Sempozyumun kitabı yayımlanmıştır. (?????)
5. Kardeş-Şehir Kültür Köprüsü: Kardeşlik Şarkıları Söylenirken (2008). Orta Asya ve Kafkasya'dan gelen başarılı öğrencilerden oluşan bir gruba Türkiye gezisi düzenlenmiştir.
6. 7 renk 8. Renkle Buluşuyor (2010, 2011, 2012). İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti kapsamında başlatılan, Türkiye'nin yedi bölgesinden derneklerin yanı sıra Kazakistan,

⁸ Bağcılar Belediyesi Uluslararası Etkinlikler kitapçığında yılı 2009 olarak geçmektedir.

Bosna-Hersek, Almanya ve Polonya'daki kardeş şehirlerin temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen bu kültürel etkinlik her yıl son baharda tekrarlanmaktadır.

7. Uluslararası Balkan Sempozyumu, Balkan Savaşlarının 100. Yıldönümü Münasebetiyle (11-13 Mayıs 2012). Etkinliğe, Türkiye'nin Avrupa Birliği Bakanı'nın yanı sıra Türkiye, Balkanlar, İsrail ve Japonya'dan gelen bilim adamları katılmıştır.
8. 23 Nisan Uluslararası Çocuk Festivali. Her yıl 23 Nisan'da yabancı çocukların katılımı ile yapılmaktadır.

Bunların yanı sıra birçok küçük çaplı toplantılara iştirak edilmiştir.

2.5.3. Kardeş Şehir Uygulamaları

Bağcılar Belediyesi'nin web sitesinin Kardeş Şehirler sayfasının verdiği bilgilere göre, aşağıdaki yabancı şehirlerin yerel yönetimleri ile kardeşlik ilişkisi kurulmuştur (<http://www.bagcilar.bel.tr/kategori/49/0/kardes-belediyeler-.aspx> , 01.09.2012):

1. Almanya Hamm Büyükşehir Belediyesi
2. Bosna Hersek Buzim Belediyesi
3. Bosna Hersek Çeliç Belediyesi
4. Filistin Deir Al-Balah Belediyesi
5. Kazakistan Almalı Belediyesi
6. Kazakistan Çimkent Belediyesi
7. KKTC Mehmetçik Belediyesi
8. KKTC Lefkoşa Alayköy Belediyesi
9. Polonya Lublin Belediyesi

Bunların dışında ayrıca, web sitede yayımlanan meclis kararlarında ve çeşitli haberlerde şu kardeş şehir ilişkilerinden bahsedilmektedir:

10. Pakistan Pencap Eyaleti Muzaffergarh Şehri (05.04.2012 tarihli Meclis kararı)
11. Arnavutluk Berat Belediyesi (04.11.2011 tarihli Meclis kararı)
12. Fas Krallığı Kenitra (Al-Kantara) Belediyesi (10.02.2011 tarihli Meclis kararı)
13. KKTC Güzelyurt Belediyesi (07.06.2012 tarihli Meclis kararı)
14. Azerbaycan Bakü Vilayeti Nesimi Belediyesi kardeş belediye ön protokolü
15. Bosna-Hersek Çeliç Belediyesi
16. Polonya Kosica Belediyesi

Kardeş şehirlere yönelik yapılan faaliyetler içerisinde şunlar zikredilebilir:

- 2009 yılında yapılan Almanya (Hamm) ve Kazakistan (Çimkent) ülkelerindeki kardeş şehirlere yönelik yapılan “Kültür Köprüsü” programları.

- 2012 yılında Kazakistan ve Almanya’da düzenlenen “Kültür ve Kardeşlik Günleri”. (Bu tür programlar kapsamında heyet ile kardeş şehirler ziyaret edilmekte ve iftar programları düzenlenmektedir.)
- Bağcılar’daki hayırseverlerin destekleri ile Kazakistan’ın Çimkent şehrinde yaptırılan Kültür ve Eğitim Merkezi.
- 2010, 2011, 2012 yıllarında Bağcılar’da yapılan “7 Renk 8. Renkle Buluşuyor” etkinliğine Kazakistan, Bosna-Hersek, Almanya ve Polonya’daki kardeş şehirlerin temsilcilerinin katılımı.

2.5.4. Yurtdışı Ziyaretler ve Yurtdışından Gelen Ziyaretçiler

Bağcılar Belediyesi’nin yürüttüğü aktif dış ilişkiler yoğun bir ziyaret mesaisini beraberinde getirmektedir. Daha önce görüldüğü üzere bu tür etkileşimler, web site, hizmet bülteni vb. vasıtalar üzerinden yerel halkla olan iletişimde gündemde tutulmaktadır.

Elde edilen kaynaklardan tespit edildiği kadarıyla, Bağcılar Belediye Başkanı’nın katıldığı yurt dışı teknik temas veya kültürel program ziyaretleri (düzenlenen iftar programları da dâhil olmak üzere) şu ülkeleri kapsamaktadır:

- Belediyenin müstakil düzenlediği programlar kapsamında: Kazakistan, Kırgızistan, Almanya, Belçika, İsveç, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.
- Türk Dünyası Belediyeler Birliği’nin destekleri ile düzenlenen programlar kapsamında: Kazakistan, Kırgızistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti.
- Marmara Belediyeler Birliği’nin çalışmaları kapsamında: Hırvatistan, Arnavutluk, İran, Çin.

Bağcılar’da ağırlanan veya Bağcılar Belediye Başkanı’nın belediye birliklerinde kabul ettiği resmî heyetler veya misafir gruplar şu ülkelerden gelmiştir:

- Belediyenin müstakil düzenlediği programlar kapsamında: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Almanya, Danimarka, Polonya, Bosna-Hersek, Kosova, Suudi Arabistan, Mısır, Kuveyt, Suriye, Bahreyn, Kazakistan, Azerbaycan.
- Türk Dünyası Belediyeler Birliği’nin düzenlediği programlar kapsamında: Azerbaycan, Kazakistan, Moğolistan, Somali, Kenya.
- Marmara Belediyeler Birliği’nin çalışmaları kapsamında: Kosova, Belçika, Fransa, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Çin, Ürdün.

Bu verilere ayrıca çeşitli diğer uluslararası sempozyum organizasyonları kapsamında birçok ülkeden Bağcılar’a gelen yabancı misafirleri katmak gerekmektedir.

3. Sonuç

Sonuç bölümünde, Bağcılar Belediyesi'nin uluslararası çalışmaları ile ilgili elde edilen verilerin değerlendirilmesi yapılacak ve aktif bir yerel dış politika için bazı tavsiyeler sunulacaktır.

3.1. Yerel Dış Politika Tanımı Işığında Değerlendirme

Giriş bölümünde verilen yerel dış politika tanımının ışığında, yapılan çalışmalar planlama ve strateji geliştirme boyutu itibarıyla ele alınacak olursa, Bağcılar Belediyesi'nin planlı bir yerel dış politika yürüttüğü henüz söylenemez. Belediyenin mevcut Stratejik Planında, belediyenin uluslararası ilişkileri yürütme gerekçesinin zemini tarif edilmemiş, Bağcılar ilçesini ilgilendiren yerel ve uluslararası düzeydeki eğilimler ve aralarındaki ilişki ve etkileşim açıklanmamış, yapılan ve yapılacak çalışmalar, ilçenin jeostratejik konumuna, sosyal, ekonomik ve kültürel yapısına ve siyasî ve idarî çevre faktörlerine dayandırılmamıştır. Stratejik Plan belgesinde uluslararası boyuta yapılan atıflar sınırlı, belirlenen hedefler ise parçalı olduğu görülmüştür.

Buna karşın, yani iddialı olmaktan uzak bir stratejik belgeye rağmen, uygulamada oldukça aktif ve dinamik bir performans izlenmektedir. Söz konusu performans yerel dış politikanın uygulama boyutları ışığında değerlendirilecek olursa, Bağcılar Belediyesi'nin bazı alanlarda aktif olduğu, bazılarında yetersiz düzeyde faal, bazılarında hiç faal olmadığı anlaşılmaktadır. Yerel dış politikanın yedi uygulama alanlarından (güvenlik, kalkınma, ekonomi, kültür, ağ oluşturma, temsil ve arabuluculuk) esasen ekonomi, kültür ve ağ oluşturma alanlarında aktif, kalkınma alanında sınırlı bir faaliyet içinde olduğu, diğer alanlarda ise henüz faal olmadığı söylenebilir.

Bağcılar Belediyesi'nin AB'nin sağladığı malî yardımları ilçenin hizmetine sunması, ilçenin sorunlarını çözüm noktasında AB fonlarına yönelik çalışma yürütmesi, belediyeye ve ilçeye belli bir ekonomik çıkar sağlamakta ve şüphesiz ilçenin gelişimine katkı yapmaktadır. Bağcılar'da yoğun olarak yürütülen uluslararası etkinlikler, sempozyumlar ve geliştirilen kardeş şehir uygulamaları geniş anlamda kültürel bir faaliyet olarak değerlendirilebilir.

Ağ oluşturma bağlamında yine Bağcılar Belediyesi'nin aktif olduğu görülmüştür. Özellikle Marmara Belediyeler Birliği ve Türk Dünyası Belediyeler Birliği gibi platformlar kapsamında uluslararası ilişkilerin yürütülmesi hususunda isteklilik ve bilinç düzeyi kayda değer düzeydedir. WALD, Asya Belediye Başkanları Forumu gibi platformların çalışmalarına, sınırlı ölçüde olsa da, katılım sağlanmıştır. Bağcılar Belediye Başkanı'nın belediye birliklerinde görev alması, birliklerin uluslararası etkinliklerine katılması, bu birliklerin sağladığı ilişki potansiyelinden yararlanması, uluslararası ilişkiler alanında münferit yaklaşımların ötesinde ağ içinde çalışma kültürünün geliştiği söylenebilir.

Kalkınma başlığında değerlendirilebilecek nadir etkinliklerden, "Bağcılar" bülteninde yer verilen (Bülten, 2010/08:21,22, 2010/09:21), Pakistan'daki sel felaketinde zarar gören Pakistan halkına yönelik yardım kampanyasıdır. Kazakistan'ın Çimkent şehrinde Bağcılarlı hayırseverlerin katkıları ile yapılan Kültür ve Eğitim Merkezî (Uluslararası Etkinlikler,

2011/07:51) de bir ölçüde bir kalkınma desteği faaliyeti olarak görülebilir. Dolayısıyla bu alt başlıkta sınırlı bir faaliyet söz konusudur.

Güvenlik, temsil ve arabuluculuk alanlarında ise faaliyetler veya stratejiler tespit edilmemiştir. Küresel güvenlik tehditlerini engelleyici, çatışmaların şiddetini azaltıcı veya savaş sonrası yaraların sarılması gibi faaliyetler mevcut kaynaklarda zikredilmemektedir. Diğer yandan, yerel yönetimlerin hak ve çıkarlarının uluslararası kurumlar nezdinde veya, uluslararası ilişkiler alanı ile ilgili olarak, ulusal yönetim nezdinde temsili ve savunulması anlamına gelen “temsil” (lobi) faaliyetlerinin Bağcılar Belediyesi tarafından planlanıp uygulanması vakalarına rastlanılmamıştır. Son olarak, uluslararası düzeyde ikili veya çoklu ilişkiler kullanılarak çıkar çıkar ihtilafların aşılması veya işbirliği ilişkilerinin tesisi anlamına gelen arabuluculuk girişimleri de tespit edilmemiştir.

Yerel dış politikanın profesyonelleşmesi bakımından önemli bir değerlendirme faktörü, bu politikayı geliştirecek karar verici kadroların ve uygulayacak idarî yapıların durumudur. Belediyenin karar organı olan Meclis bünyesinde bir AB ve Dış İlişkiler Komisyonu'nun varlığı tespit edildiyse de, söz konusu komisyonun planladığı veya uyguladığı bir faaliyete veya girişime rastlanılmamıştır. Diğer yandan, idarî yapı bakımından, AB ve uluslararası ilişkiler alanının resmen tevdi edildiği birim ile fiiliyatta bu ilişkileri yürüten birimin farklı olduğu tespit edilmiştir. Belediye bünyesinde kabul edilen yönergeye göre bu alan, Basın, Yayın ve Halka İlişkiler Müdürlüğü'nün sorumluluğunda ise de, gerçekte Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'nün bu faaliyetleri yürüttüğü görülmüştür. Oysa dış ilişkilere ve uluslararası fonlu proje geliştirme konusuna bu denli önem veren bir belediyede bu konuda ihtisas bir müdürlüğünün kurulması beklenirdi. Zira günümüzde birçok belediyede AB ve/veya Dış İlişkiler Müdürlükleri mevcuttur.

Diğer yandan, yapılan uluslararası mahiyetteki faaliyetlerin, web site, bülten, kitapçıklar vb. araçlarla tanıtımına özen gösterilmeye çalışılmışsa da, bu faaliyetler web sitede derli toplu bir şekilde, özel ayrılmış bir sayfada toplanmamıştır. Ayrıca kardeş şehirler hakkında bilgi veren ilgili sayfa ile, çeşitli haberlerde geçen bilgiler farklılaşmaktadır. Diğer yandan, Bağcılar Belediyesi'nin uluslararası açılımını önemli ölçüde destekleyen TDBB ve MBB gibi platformların bu fonksiyonuna web sitede özel bir yer verilmemiştir.

Son olarak, Stratejik Plan belgesinde belirlenmemiş olmasına karşın, yapılan faaliyetlerin ışığında Bağcılar Belediyesi'nin coğrafi öncelik alanları bariz olarak ortaya çıkmaktadır. Bunlar, Avrupa Birliği ülkeleri, Balkanlar ve Orta Asya bölgesidir. Bunların yanı sıra, henüz başlangıç aşamasında olsa da, Marmara Belediyeler Birliği'nin katkıları ile gelişen Çin eksenini belirlemektedir.

3.2. Etkin Bir Yerel Dış Politikanın Gelişmesi İçin Tavsiyeler

Başarıya, üç aşamalı bir süreçle ulaşılır: planlama, uygulama, izleme. Bağcılar Belediyesi'nin uluslararası ilişkiler alanında yaptığı faaliyetlerin ekseriyetinin, belirli uluslararası hedefler doğrultusunda birbirini tamamlayan ve takip eden hamlelerden oluşan, süreklilik ve ahenk arz eden bir bütün oluşturduğu henüz söylenemez. Bunun sebebi, yukarıdaki üç aşamadan planlama ve izleme aşamalarının zayıf, uygulama aşamasının ise gelişmiş olmasından

kaynaklanmaktadır. Bu durumun düzeltilmesi ve Bağcılar Belediyesi'nde emsal teşkil edebilecek bir yerel dış politikanın oluşturulması için şu tavsiyeler geliştirilebilir:

- a) Planlama aşamasının güçlendirilmesi:
 - a. Yerel dış politikayı geliştirme aşamasında, uluslararası, ulusal ve yerel eğilimlerin ve bunların Bağcılar Belediyesi üzerindeki etkilerin derinlemesine incelenmesi;
 - b. Stratejik Plan belgesinde iddialı ve aynı zamanda ulaşılabilir hedeflerin belirlenmesi;
 - c. Planlama aşamasında siyasî (meclis komisyonu) ve idarî (ilgili birimler) kanatların sürece etkin bir şekilde dâhil edilmesi.
- b) Uygulama aşamasının geliştirilmesi:
 - a. Meclis ihtisas komisyonunun (AB ve Dış İlişkiler) süreçlere ve faaliyetlere etkin bir şekilde dâhil edilmesi, yerel dış politikanın uygulanmasında Başkanlık makamı ile sınırlı kalınmaması;
 - b. Belediye bünyesinde ihtisas bir birimin kurulması, profesyonel ve tecrübeli ekibin oluşturulması (tercihen, belirlenen coğrafi öncelik alanlarının dillerine hâkim uzmanların istihdam edilmesi ile);
 - c. Belediye birliklerinin potansiyelinden daha planlı ve verimli bir şekilde istifade edilmesi;
- c) İzleme aşamasının geliştirilmesi:
 - a. Uluslararası ilişkiler alanında yapılan faaliyetler belediye meclisinin toplantılarının önemli ve geleneksel bir gündem maddesi haline getirilerek, karar organının izleme fonksiyonunun pekiştirilmesi;
 - b. Özellikle belediye birlikleri gibi dış paydaşların değerlendirme süreçlerine dâhil edilmesi;
 - c. Profesyonel ve bu alanda tecrübeli derecelendirme kurumlarına başvurulması.

Tüm bu önlemler aslında, “yerel dış politikanın profesyonelleştirilmesi” şeklinde özetlenebilir. Uluslararası ilişkiler alanında bugüne kadar sergilenen aktif performansın daha planlı, daha donanımlı ve daha sonuç alıcı hale getirilmesi için, Bağcılar ilçesi ve Bağcılar Belediyesi gerekli kaynaklara ve yeteneklere mutlaka sahiptir. Dünyadaki yerel yönetimlerin uluslararası ilişkilerde oynadıkları rol göz önünde bulundurulursa, Türk belediyeleri için de bu alanda öğrenme döneminden artık “ustalık dönemine” geçme zamanının geldiği söylenebilir.

Kaynakça

Metinde gösterilen kaynaklar:

Bozlağan, Recep. (2011). Onsuz Anayasa Olmaz. **Tarih Bilinci Dergisi**, Sayı 15-16, Ekim 2011, ss. 82-92.

Daoudov, Murat. (2008). “Yerelden Uluslararası Hedeflere”. **Birlik Dergisi**, 2008/1, ss.36-39.

http://www.marmara.gov.tr/document/dergi/ab_birlik_dergisi_ocak_08.pdf, erişim 24.06.2012

Daoudov, Murat (2010). “EU and Turkey: Complementarity to Exploit”. **CT ISSUES**, Ocak 2010 sayısı

<http://www.marmara.gov.tr/document/dergi/CT-ISSUES-Daoudov.pdf>, erişim 01.10.2012

Daoudov, Murat (2012). “Yerel Yönetimlerin ve Birliklerinin Uluslararası Alanda Konumu ve Ulusal Dış Politika ile İlişkileri”. **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Salomon, Monica (2011). “Paradiplomacy in the Developing World”. AMEN, Mark, TOLY, Noah, MCCARNEY, Patricia ve SEGBERG, Klaus. (E.d). (2011). **Cities and Global Governance** içinde. Surrey, GB: Ashgate Publishing, ss.45-68. ISBN: 9781409408932

Van Der Pluijm, Roger ve Melissen, Jan (2007). **City Diplomacy: The Expanding Role of Cities in International Relations**. The Netherlands Institute of International Relations Clingendael.

http://www.clingendael.nl/publications/2007/20070400_cdsp_paper_pluijm.pdf, erişim 23.06.2012.

Yerel Dış Politika ve ilgili konular için önerilen diğer bazı kaynaklar:

Kitaplar

Amen, Mark, Toly, Noah, McCarney, Patricia ve Segberg, Klaus. (Ed.). (2011). **Cities and Global Governance**. Surrey, GB: Ashgate Publishing. ISBN: 9781409408932

Bontental, Marike (2009). **Cities as Partners**. The Challenge to Strengthen Urban Governance Through North-South City Partnerships. Delft: Eburon. ISBN: 978-90-5972-313-9

Michelmann, Hans (Ed.).(2009). **Foreign Relations in Federal Countries**. McGill-Queen's University Press, ss. 91-113. ISBN 0-7735-3502-0. ; www.forumfed.org

CNCD (2006). **Guide de la Coopération Décentralisée. Echanges et Partenariats Internationaux des Collectivités Territoriales**. Commission Nationale de la Coopération Décentralisée, Ministère des Affaires Etrangères de France. Paris: La Documentation française. ISBN: 978-2110057624

Blindenbacher, Raoul ve Koller, Arnold (Ed.) (2003). **Federalism in a Changing World: Learning from Each Other**. Québec: McGill-Queens University Press, ss.74-96. ISBN:-: 0-07735-2603-x, Google Books, erişim 01.07.2012.

Generalitat de Catalunya (2010). **Foreign Policy of Constituents Units at the Beginning of 21st Century**. Barcelona: Institut d'Estudis Autònoms, ss.15-28. ISBN 9788439386360

Musch, Arne, Van Der Valk, Chris, Sizoo, Alexandra, Tajbakhsh, Kian (Ed.). (2008). **City Diplomacy**. The role of local governments in conflict prevention, peace-building, post-conflict reconstruction. VNG International: The Hague. ISBN: 9789080475748

Schep, Gerrit Jan, Angenent, Frank, Wiismans, Jeroen ve Hillenius, Michiel (1995). **Local Challenges to Global Change**. A Global Perspective on Municipal International Cooperation. IULA Congress 1995 Foundation, c/o Association of Netherlands Municipalities VNG. The Hague: Sdu Publishers. ISBN: 978-9012080750

Makaleler ve Raporlar

Barros, Marinana Andrade e (2010). "Outlooks for the Legal Framing of Paradiplomacy: the Case of Brazil". **Federal Governance**, vol. 7 no. 3, ss. 39-49.

CNCD (2001). "La coopération internationale des collectivités locales de l'Union Européenne". **Commission Nationale de la Coopération Décentralisée**, Ministère des Affaires Etrangères de France.

Daoudov, Murat (2007). "Avrupa Birliği Süreci: Şimdi Yerel Yönetim Zamanı". **Birlik Dergisi**, 2007/4, ss. 34-37.

Daoudov, Murat (2008). "Yerelden Uluslararası Hedeflere". **Birlik Dergisi**, 2008/1, ss.36-39.

Daoudov, Murat (2008). "Yerel Dış Politika Geliştirme Zamanı". **Birlik Dergisi**, 2008/3, ss.35-39.

Daoudov, Murat (2009). "Uluslararası Kalkınma İşbirliğinde Yerel Boyut". **Birlik Dergisi**, 2009/1, ss.37-39.

Daoudov, Murat (2010). "Üç Kıtada Var Olmak". **Birlik Dergisi**, 2009/1, ss.40-43.

Gallet, Bertrand (2010). "La coopération internationale des collectivités territoriales et l'Union européenne: l'Allemagne, l'Espagne, la France, l'Italie, le Royaume-Uni et la Suède face à la Commission européenne". Bertrand Gallet, Directeur de collection. **Cities Unies France & AFD**.

Hocking, Brian (1996). "Bridging Boundaries: Creating Linkages. Non-Central Governments and Multilayered Policy Environments". **WeltTrends** Nr. 11, ss36-51.

Lubin, Martin (2003). "Perforated Sovereignities in the Americas: the Canada-US Border and the International Outreach Activities of Quebec". **London Journal of Canadian Studies** 19: 2003/2004, ss.19-40.

Salomon, Monica (2009). "The International Activities of Brazilian Local Governments: A Foreign Policy Analysis". Paper presented at the annual meeting of the **ISA's 50th Annual Convention** "Exploring the Past, Anticipating the Future", New York Marriott Marquis, New York, USA, Feb 15, 2009.

Schuman, Michael H (1992). "Dateline Main Street: Local Foreign Policies". **Foreign Policy**, No.86, ss. 158-177.

UN HABITAT (2007). "National legal frameworks for local government international action. Legal issues for city-to-city co-operation". **UN-HABITAT Seville**.

Tezler

Blase, Julie Melissa (2003). "Has Globalization Changed U.S. Federalism? The Increasing Role of U.S. States in Foreign Affairs: Texas-Mexico Relations". **Doktora Tezi**. University of Texas at Austin.

Mikenberg, Eero (2006). "Pskov Region of the Russian Federation as Foreign Policy Actor". **Doktora Tezi**. University of Glasgow.

Sauriol, David (2007). "L'Identité dans les Relations Internationales du Québec: le Cas des Relations Québec-Bavière". **Yüksek Lisans Tezi**. Université du Québec à Montréal.

Ünsal, Hüseyin Özgür (2009). "Küreselleşme Sürecinde Yerinden İşbirliği: Türk Belediyeleri için İşbirliği İmkanları". **Yayımlanmamış Yüksek Lisans Bitirme Projesi**. İstanbul Ticaret Üniversitesi.

Bağcılar ile ilgili kaynaklar

Bağcılar Belediyesi 2010-2014 Stratejik Planı

Bağcılar Belediyesi 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 yılları Faaliyet Raporları

Bağcılar Belediyesi aylık hizmet bülteni "Bağcılar", Mart 2010-Haziran 2012 dönem sayıları

Uluslararası Aliya İzzetbegoviç Sempozyumu Bildirileri kitabı (2008, basım tarihi 2010, No: 125), Bağcılar Belediyesi

Türk Dünyası ve Uluslararası Çalışmaları kitapçığı (t.y.), Bağcılar Belediyesi

Uluslararası Etkinlikler, 2011/7, Bağcılar Belediyesi Uluslararası Etkinlikler kitabı (Şubat 2011, No: 126)

Uluslararası Etkinlikler, 2011/2, Bağcılar Belediyesi Uluslararası Etkinlikler kitabı (Temmuz 2011, No: 126)

7 Renk 8. Renk ile Buluşuyor, Marmara Belediyeler Birliği Örnek Proje Yarışması kitapçığı

Her Ev Bir Anaokulu, AB Projesi kitapçığı, Marmara Belediyeler Birliği Örnek Proje Yarışması kitapçığı

Gülerken Öğren, Öğrenmek için Asla Geç Değil AB Projesi kitapçığı (2012)

Tanıtım kitapçığı, Öğrenmek için Asla Geç Değil AB Projesi kitapçığı (2012)

Bağcılar Belediyesi Avrupa Birliği Projeleri kitapçığı (2010)

Bağcılar Belediyesi Avrupa Birliği Projeleri kitapçığı (2011)

20. Yılında Bağcılar, 1992-2012 Sosyal Faaliyetler (t.y.)

EUROBA web sayfası www.euroba.gov.tr

Bağcılar Belediyesi web sayfası www.bagcilar.bel.tr

Marmara Belediyeler Birliği (MBB) web sitesi www.marmara.gov.tr

Türk Dünyası Belediyeler Birliği (TDBB) web sitesi www.tdbb.org.tr

Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (UCLG) web sitesi www.uclg.org

Murat DAOUDOV

Özgeçmiş

Çeçen asıllı Belçika vatandaşı olan Murat Daoudov, lise eğitimini birincilikle Grozni’de bitirmiş, lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi’nde yapmış, 2012 yılında ise yüksek lisansını Marmara Üniversitesi İstanbul Araştırmaları dalında tamamlamıştır. Brüksel Belediyesi’nde 2001-2006 yılları arasında Belediye Göçmen Konseyi (Yabancı Kökenli Brükselliler Konseyi) ve Aile Komisyonu üyeliğini yapmış, 2003-2006 yılları arasında ise Belçika Başbakanlığı Eşit Fırsatlar Merkezi / Göç İzleme Merkezi’nde uluslararası göç, uyum ve vatandaşlık politikaları alanında görev almıştır. 2007-2012 döneminde beş yıl süreyle İstanbul’da Marmara Belediyeler Birliği bünyesinde uluslararası işbirliği direktörü olarak çalışmıştır.

2010 yılından bu yana üst düzeyli Avrupa Konseyi Kuzey-Güney Tefekkür Grubu üyesi olup özellikle AK’nin Arap dünyasına yönelik çalışmalarına katkıda bulunmaktadır.

Uluslararası koordinatör olarak birçok kapsamlı uluslararası etkinliğin organizasyonunda görev aldı: 1. Uluslararası İstanbul Yerel Yönetimler Sempozyumu (T.C. Başbakanının katılımı ile 2008), 1.ve 2. Avrasya Yerel Yönetimler Kongreleri (TBMM Başkanının katılımı ile 2008 ve 2010), 1. Uluslararası Balkan Belediyecilik Fuarı NEXPO (Bosna-Hersek Cumhurbaşkanı’nın katılımı ile Saraybosna, 2011), 3. Uluslararası Arapça Yarışmaları (2012).

Uluslararası ilişkiler ve kurumlar, yerel dış politika ve yerel diplomasi gibi konularda yorum ve makaleleri, başta MBB’nin kurumsal yayını olan “Birlik” dergisinde olmak üzere birçok gazete ve dergilerde yer almıştır (*Libération, Le Soir, La Libre Belgique, The Arab News, The Khaleej Times, The Daily Star, The Bali News, Today’s Zaman, La Revue Politique, The Regional Review, City Issues, D+, Al-Wasat, Ar-Ray*; Türkçe: *Birlik Dergisi, Belediyem, Kent Yönetimi*). Ayrıca Daoudov’un katkıları *Le Soir* gazetesi tarafından yapılan “Türkiye’de Diyanet İşleri” konulu yazı dizisi 2006 Anna Lindh Kültürel Çeşitlilik için Avrupa-Akdeniz Gazetecilik Ödülünü almıştır.

Bilimsel makale (*Organizational Commitment and Case Study on the Union of Municipalities of Marmara*. BOZLAĞAN, R., DOĞAN, M., DAOUDOV, M. *Regional and Sectoral Economic Studies*, Vol. 10-2 (2010)) ve kitap tercümesi ve eş-editörlüğü (“*Yerel Yönetimlerde Borçlanma ve Güney-Doğu Avrupa Ülkelerinde Son Gelişmeler*”, NALAS-MBB, 2011) yapmıştır. Halen, Marmara Üniversitesi’nde yaptığı “Yerel Yönetimlerin ve Birliklerinin Uluslararası Alanda Konumu ve Ulusal Dış Politika ile İlişkileri” konulu yüksek lisans tezini temel alan bir kitap çalışmasını sürdürmektedir. Ayrıca birçok uluslararası toplantı ve konferansa konuşmacı olarak katılmıştır.

İngilizce, Fransızca, Rusça, Türkçe, Arapça ve Hollandacayı bilen Daoudov, temel düzeyde Almanca ve İspanyolcaya vakıf olup hâlihazırda Çince üzerinde çalışmaktadır. Anadili Çeçencedir.

İrtibat: murat.daoudov@gmail.com